

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова науково-методичної
ради НУВГП
e-підпис Олег ЛАГОДНЮК
08.12.2021

06-14-144S

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

SYLLABUS

<i>Основи публічного врядування</i>		<i>Basics of public governance</i>	
Шифр за ОП	ПП8	Code in Educational Program	
Освітній рівень: бакалаврський (перший)		Educational level: bachelor's (first)	
Галузь знань Публічне управління та адміністрування	28	Field of knowledge Public Management and Administration	
Спеціальність Публічне управління та адміністрування	281	Field of knowledge: Public Management and Administration	
Освітня програма: Публічне управління та адміністрування		Educational Program: Public Management and Administration	

Силабус навчальної дисципліни «*Основи публічного врядування*» для здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр», які навчаються за освітньо-професійною програмою «*Публічне управління та адміністрування*» спеціальності 281 «*Публічне управління та адміністрування*». Рівне : НУВГП. 2021. 9 с.

ОПП на сайті університету: <http://ep3.nuwm.edu.ua/20943/>

Розробник силабусу: Тихончук Л.Х., д.н.д.у., доцент кафедри державного управління, документознавства та інформаційної діяльності

Силабус схвалений на засіданні кафедри
Протокол № 3 від «06» жовтня 2021 року

Завідувач кафедри: *Тихончук Л.Х., д.держ.упр., доцент*

Гарант (Керівник) ОП: *Антонова С.Є., к.е.н., доцент*

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІ
Протокол № 3 від “22” листопада 2021 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІ: *Ковшун Н.Е., д.е.н., професор*

СЗ №-6758 (номер документа в ЕДО)

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

Ступінь вищої освіти	<i>бакалавр</i>
Освітня програма	<i>Публічне управління та адміністрування</i>
Спеціальність	<i>281 Публічне управління та адміністрування</i>
Рік навчання, семестр	<i>2 – денна/3 – заочна 4 – денна/ 5 – заочна</i>
Кількість кредитів	<i>5,5</i>
Лекції:	<i>28 годин денна /10 годин заочна</i>
Практичні заняття:	<i>28 годин денна /8 годин заочна</i>
Самостійна робота:	<i>109 годин денна /147 годин заочна</i>
Курсова робота:	<i>ні</i>
Форма навчання	<i>Денна, Заочна</i>
Форма підсумкового контролю	<i>екзамен</i>
Мова викладання	<i>українська</i>

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

Лектор	<i>Тихончук Л.Х., д-р.держ.упр., доцент кафедри державного управління, документознавства та інформаційної діяльності.</i>
	
Вікіситет	<i>вказується URL: http:// http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/%D0%A2%D0%B8%D1%85%D0%BE%D0%BD%D1%87%D1%83%D0%BA_%D0%9B%D0%B5%D1%81%D1%8F_%D0%A5%D0%BE%D1%82%D1%96%D1%97%D0%B2%D0%BD%D0%B0</i>
ORCID	<i>https://orcid.org/0000-0001-6807-8232</i>
Як комунікувати	<i>l.kh.tyhonchuk@nuwm.edu.ua тел. 067-783-29- 04 Актуальні оголошення на сторінці дисципліни в системі MOODLE</i>

ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Анотація навчальної дисципліни, в т.ч. мета та цілі

Актуальність навчальної дисципліни полягає в тому, що досягнення та реалізація стратегічних цілей розвитку громадянського суспільства нерозривно пов'язане з оновленням механізму публічного управління. Принципові зміни механізму прийняття рішень в публічній сфері можуть бути досягнуті, перш за все, завдяки підготовці управлінців нового покоління, яких потрібно навчити творчо мислити, аналізувати економічні, політичні і соціальні процеси, систематизувати практичний досвід публічного управління розвинутих країн, робити ґрунтовні висновки щодо стратегії і тактики муніципального управління. Підготовка таких фахівців можлива при опануванні дисципліни «Основи публічного

управління», що базується на новітніх концептуальних засадах управління публічною сферою, зорієнтованих на глибокий аналіз трансформаційних процесів сучасного світу, оснований на поєднанні теоретичної підготовки з вивченням практичного досвіду публічного адміністрування різних рівнів.

Мета навчальної дисципліни: формування у здобувачів відповідних дисциплінарних компетентностей, які в свою чергу впливають на формування професійних компетентностей щодо застосування законів, принципів, методів, технологій та процедур в управлінні органами державної влади і місцевого самоврядування об'єктами публічної сфери на підставі ідеології доброго врядування (Good Governance).

Посилання на розміщення навчальної дисципліни на навчальній платформі Moodle

<https://exam.nuwm.edu.ua/cours>

Компетентності

ЗК 1. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 2. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ФК16. Здатність представляти органи публічного управління у відносинах з іншими державними органами та органами місцевого самоврядування, громадськими об'єднаннями, підприємствами, установами і організаціями незалежно від форм власності, громадянами та налагоджувати ефективні комунікації з ними.

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН4. Знати структуру та особливості функціонування сфери публічного управління та адміністрування.

ПРН5. Знати стандарти, принципи та норми діяльності у сфері публічного управління та адміністрування.

ПРН6. Знати та застосовувати основні нормативно-правові акти та положення законодавства у сфері публічного управління та адміністрування.

ПРН20. Знати теоретичні та прикладні засади вироблення й аналізу публічної політики, основ публічної служби, основ та концепції розвитку «смарт-сіті».

Структура навчальної дисципліни

Тема 1. Громадянське суспільство - об'єкт публічного управління.

Опис теми: Громадянське суспільство - об'єкт публічного управління: сутність терміну «громадянське суспільство», основні передумови виникнення громадянського суспільства, види громадянського суспільства. Структура та функції громадянського суспільства. Моделі громадянських суспільств. Особливості формування громадянського суспільства в Україні та його розвиток. Громадянське суспільство як умова свободи й демократії. Питання легітимності влади, підтримка демократії в Україні. (Лекції – денна: 2 год. /заочна: 1 год. Самостійна робота – 10 год./ заочна: 13 год.)

Тема 2. Демократичне врядування .

Опис теми: Теоретичні засади публічного управління (діяльність пов'язана із політикою, законом та громадянським суспільством) . Демократичне врядування, види публічного управління. Основні риси теорії публічного управління, механізм публічного управління та його елементи. Елементи механізму публічного управління.

Система органів виконавчої влади. Правові норми, що регламентують організаційну структуру системи органів виконавчої влади. Державне управління, де суб'єктом виступає держава в особі відповідних структур. Управління органів місцевого самоврядування. Громадське управління, де суб'єктами є недержавні утворення. Централізація та децентрація. Система територіальної влади в Україні. Елементи сучасної системи місцевого самоврядування в Україні. Територіальна громада. Особливість місцевого самоврядування. Функції місцевого самоврядування. Громадська організація.

(Лекцій – денна: 2 год. /заочна: 1 год. Самостійна робота – 10 год./ заочна: 13 год.)

Тема 3. Теоретичні основи та світові моделі публічного управління та адміністрування. Основи побудови нової моделі публічного управління. Моделі публічного управління в Європейському Союзі.

Опис теми: Державна влада та публічна влада, державна політика та публічна політика: спільне і відмінне. Державне управління - визначення публічного управління (Демонд Кілінг, Джей М. Шавріц). Публічне управління та державне управління. Співвідношення понять: «Government»; «Governance»; «Good governance»; «Public management»; «New public management». Суб'єкти та об'єкти публічного управління. Держава як суб'єкт публічного управління. Органи місцевого самоврядування в публічному управлінні. Політичні партії та громадські організації як суб'єкт публічного управління. Бізнес як суб'єкт публічного управління. Соціальний діалог як запорука успішного публічного управління. Співробітництво з питань громадянського суспільства як один із пріоритетів реформування публічного управління в Україні. Функції публічного управління. Планування та стратегічне планування. Організація та координація у публічному управлінні. Контроль у публічному управлінні. Види контролю та його призначення. Негативні наслідки контролю та шляхи їх усунення. Умови ефективності контролю. Адміністративна послуга як функція публічного управління. Стилі публічного управління.

Нове публічне управління (New Public Management): доцільність його впровадження. Інструменти New Public Management. Запровадження New Public Management в Україні. Концепція “належного врядування” (Good Governance). Особливості становлення української моделі публічного управління. Впровадження нових технологій в діяльність органів публічної влади в Україні. (Лекцій – денна: 3 год. /заочна: 1 год. Самостійна робота – 10 год./ заочна: 14 год.)

Тема 4. Принципи та закони публічного управління.

Опис теми: Принципи публічного управління та їх ціннісний вимір (Глен Райт). Принцип зворотного зв'язку як основа публічного управління. Основні підходи до формування принципів публічного управління. Принципи публічного управління в Європейському Союзі. Управління зв'язками в публічному управлінні. Переговорний процес як інструмент управління зовнішніми зв'язками. Організація масової свідомості та поведінки як елемент публічного управління. Технології управління масовою свідомістю і поведінкою. Комунікативний вплив як інструмент публічного управління.

Основні закони, закономірності та принципи публічного управління державою.

Об'єктивні закони публічного управління. Взаємозв'язок законів, закономірностей та принципів публічного управління. Специфічні закони формування та ефективного функціонування системи публічного управління.

(Лекцій – денна: 3 год. /заочна: 1 год. Самостійна робота – 10 год./ заочна: 13 год.)

Тема 5. Цілі і функції публічного управління.

Опис теми: Класифікація цілей публічного управління. Особливості процесу цілевизначення в публічному управлінні. Ієрархія цілей і “дерево цілей” публічного управління.

Поняття функції публічного управління, її предмет і зміст. Класифікація функцій публічного управління. Функція надання адміністративних послуг. Методи і засоби реалізації функцій публічного управління.

(Лекції – денна: 3 год. /заочна: 0,5 год. Самостійна робота – 10 год./заочна: 13 год.)

Тема 6. Форма державного устрою і методи державного управління та управління місцевим самоврядуванням.

Опис теми: Поняття і сутність державного управління. Цільова спрямованість державного управління. Державний механізм: державний апарат і державні установи та організації. Органи влади і апарат управління. Принципи державного управління та їх характеристика. Рівні державного управління. Форми державного управління.

Державна влада та система органів державної влади: Президент України, Верховна Рада, судова система України, виконавча влада (Кабінет Міністрів, адміністрації) . Центральні органи державного управління. Територіальні підрозділи центральних органів влади. Місцеві органи публічного адміністрування. Місцеві органи державної виконавчої влади.

(Лекції – денна: 3 год. /заочна: 0,5 год. Самостійна робота – 10 год./заочна: 13 год.)

Тема 7. Розвиток доброго врядування (Good Governance) в Україні.

Опис теми: Взаємодія з громадянами. Сучасна традиційна модель управління суспільством. Етапи суттєвої модифікації. Класична модель управління основана на доктрині М.Вебера. Замкнута система управління. Система прямого підпорядкування. Бюрократична система. Сучасний підхід до взаємовідносин влади і людини.

Подолання стереотипів “суб’єкт – об’єкт”, на впровадження ідей партнерських взаємин “суб’єкт – суб’єкт”. Участь громадян і відповідальність (voice and accountability).

Політична стабільність і відсутність насильства (political stability — absence of violence). Ефективність уряду (government effectiveness). Якість регуляторної політики (regulatory quality). Верховенство права (rule of law). Контроль корупції (control of corruption). Орієнтація політики на подолання бідності й сталий розвиток. Повага до всіх прав людини, їх захист і забезпечення. Спроможність і прозорість держави.

Готовність до співпраці з іншими країнами.

(Лекції – денна: 3 год. /заочна: 1 год. Самостійна робота – 10 год./заочна: 14 год.)

Тема 8. Місцеве самоврядування та територіальна організація влади.

Опис теми: Державна регіональна політика. Теоретико-правові засади системи місцевого самоврядування в Україні. Співвідношення централізації та децентралізації в управлінні регіональним розвитком. Трансформація співвідношення централізації та децентралізації. Зміст централізації та децентралізації в управлінні регіональним розвитком. Тенденції децентралізації у країнах Євросоюзу, США та Канаді. Засоби забезпечення державної регіональної політики. Підходи до формування та реалізації державної регіональної політики. Адміністративно-територіальний устрій України: сучасний стан та перспективи. Поняття та суть адміністративно-територіальної одиниці: складові елементи та їх взаємодія. Моделі територіальної організації влади: сучасний стан та підходи до реформування. Взаємовідносини центральних та місцевих органів виконавчої влади з органами місцевого самоврядування в забезпеченні впровадження ефективної регіональної політики: інституційний аспект. Поняття місцевого самоврядування: сучасні вітчизняні і світові підходи. Концепції місцевого самоврядування. Відображення у чинному законодавстві основних концепцій місцевого самоврядування. Принципи місцевого самоврядування. Співвідношення Конституції України, Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» та Європейської Хартії місцевого самоврядування. Територіальна громада як носій права на місцеве самоврядування. Форми прямої (безпосередньої) демократії. Статуси територіальних громад. Органи самоорганізації населення. Представницькі органи місцевого самоврядування: структура, функції та повноваження. Виконавчі органи місцевого самоврядування: структура, функції та повноваження. Посадові особи місцевого самоврядування: функції та повноваження. Виборні особи місцевого самоврядування: функції та повноваження. Організаційно-правова основа діяльності

місцевих рад. Асоціації органів місцевого самоврядування. Формування органів місцевого самоврядування. Порядок формування місцевих рад. Порядок формування районної, обласної ради. Формування виконавчих органів місцевого самоврядування. Сучасний стан місцевого самоврядування в Україні. Державна політика у сфері місцевого самоврядування. Характеристика сучасного етапу державної політики у сфері місцевого самоврядування. Концепція реформи місцевого самоврядування. Перспективи реформування місцевого самоврядування. Європейська стратегія щодо інновацій та доброго врядування на місцевому рівні.

(Лекцій – денна: 2 год. /заочна: 1 год. Самостійна робота – 10 год./ заочна: 14 год.)

Тема 9. Антикорупційна діяльність у сфері публічного управління.

Опис теми: Поняття корупції. Сутність термінів «корупція» та «корупційні дії». Типи корупції. Види корупції. Форми корупції. Ознаки корупційних дій. Безпосередні причини та умови розвитку корупції в публічному управлінні. Зони «підвищеного» ризику прояву корупції у сфері публічного управління. Фактори запобігання проявам корупції: політичний, нормативно – правовий, організаційний, економічний, кадровий, морально – психологічний. Антикорупційна стратегія України.

(Лекцій – денна: 3 год. /заочна: 1 год. Самостійна робота – 10 год./ заочна: 13 год.)

Тема 10. Результативність та ефективність публічного управління та адміністрування. Реформування публічного врядування.

Опис теми: Поняття ефективності та результативності публічного управління. Фактори та критерії результативності та ефективності публічного управління. Сервісна складова публічного управління. Поняття «послуги, що надається при виконанні функцій державної влади». Публічні послуги: національні особливості підходів до розуміння та забезпечення. «Перелік базових публічних послуг» Європейського Союзу. Адміністративні послуги держави: соціально-економічна сутність та критерії оцінки якості надання. Оцінка результативності та ефективності здійснення державного управління. Напрями підвищення ефективності публічного управління та адміністрування.

Бенчмаркінг світового досвіду публічного управління. Публічно-приватне партнерство. Застосування інформаційних технологій в публічному управлінні та адмініструванні.

(Лекцій – денна: 2 год. /заочна: 1 год. Самостійна робота – 10 год./ заочна: 13 год.)

Тема 11. Відповідальність у публічному управлінні та адмініструванні.

Опис теми: Правопорушення та відповідальність. Відповідальність органів державної влади місцевого самоврядування. Відповідальність державних і комунальних підприємств, установ і організацій. Відповідальність посадових осіб за правопорушення у сфері публічного управління

(Лекцій – денна: 2 год. /заочна: 1 год. Самостійна робота – 9 год./ заочна: 13 год.)

Тематика практичних занять:

1. Системне публічне управління громадянським суспільством. – денна: 3 год. /заочна: 1 год.
2. Теоретичні основи публічного управління. – денна: 3 год. /заочна: 1 год.
3. Об'єктивні закони, принципи, цілі та функції публічного управління. – денна: 3 год. /заочна: 1 год.
4. Форма державного устрою і методи державного управління та управління місцевим самоврядуванням. – денна: 3 год. /заочна: 1 год.
5. Сучасна модель управління суспільством на підставі ідеології доброго врядування (Good Governance). – денна: 4 год. /заочна: 1 год.
6. Місцеве самоврядування та територіальна організація влади. – денна: 3 год. /заочна: 1 год.
7. Антикорупційна діяльність у сфері публічного управління. – денна: 3 год. /заочна: 1 год.
8. Результативність та ефективність публічного управління та адміністрування. – денна: 3 год.

год. /заочна: 0,5 год.

9. Відповідальність у публічному управлінні та адмініструванні. – денна:3 год. /заочна: 0,5 год.

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

Здатність логічно обґрунтовувати свою позицію, здатність до навчання, знаходити вихід із складних ситуацій, аналітичні навички, вміння працювати в команді, комплексне рішення проблем, формування власної думки, уміння слухати та запитувати, оцінювати ризики та прийняття рішення та інші.

Форми та методи навчання

Методи навчання: демонстрація, навчальна дискусія, дебати; технології викладання: тренінги, рольові ігри, аналіз конкретних ситуацій, обговорення, презентації, міні-лекції, ситуаційні дослідження.

Порядок та критерії оцінювання

Для досягнення цілей та завдань курсу студентам потрібно засвоїти теоретичний матеріал та здати модульні контролю знань, а також вчасно виконати практичні тематичні завдання. В результаті можна отримати такі обов'язкові бали:

– 60 балів - за вчасне та якісне виконання практичних занять, що становить поточну (практичну) складову його оцінки;

– 20 балів – модульний контроль 1;

– 20 балів – модульний контроль 2.

Усього 100 балів.

*Студенти можуть отримати **додаткові** бали за: написання статей, підготовка доповідей та участь в наукових студентських конференціях, круглих столах. Додаткові бали студентам також можуть бути зараховані за конкретні пропозиції з удосконалення змісту навчальної дисципліни.*

Модульний контроль проходить у формі тестування. У тесті 20 запитань різної складності: рівень 1 – 15 запитань по 0,5 бала (14,0 балів), рівень 2 – 4 запитань по 2,0 бали (4,0 бали), рівень 3 – 1 запитання по 2,0 бали (2,0 бали). Усього – 20 балів.

Лінк на нормативні документи, що регламентують проведення поточного та підсумкового контролів знань студентів, можливість їм подання апеляції: <http://ep3.nuwm.edu.ua/15311/>

Поєднання навчання та досліджень

Студенти мають можливість додатково отримати бали за виконання індивідуальних завдань дослідницького характеру, а також можуть бути долучені до написання та опублікування наукових статей з тематики курсу.

Інформаційні ресурси

1. Гордієнко Л. Ю. Публічне врядування : навч. посіб. / Л. Ю. Гордієнко, С. В. Лукашев. – Х. : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. – 388 с.

2. Децентралізація публічної влади: досвід європейських країн та перспективи України / О. Бориславська, І Заверуха, Е. Захарченко [та ін.] ; Швейцарсько-український проект "Підтримка децентралізації в Україні – DESPRO". – К. : Софія, 2012. – 128 с.

3. Децентралізація та місцеве самоврядування : навчальний посібник для посадових осіб місцевих та регіональних органів влади та фахівців із розвитку місцевого самоврядування / В. Негода, Дж. Сах,

М. Полонський та ін. – К. : ПРООН/МПВСР, 2007. – 206 с.

4. Лахижа М.І. Модернізація публічної адміністрації: теоретичні та практичні аспекти. – Полтава: РВВ ПУСКУ, 2009. – 289 с.

5. Тихончук Л.Х. Особливості формування системи державного управління України в регулюванні міжнародних економічних конфліктів *Інвестиції: практика та досвід*. 2018. № 1. С. 98 – 102

Дедлайни та перескладання

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно «Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП», <http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/>. Згідно цього документу і реалізується право студента на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі.

Перездача модульних контролів здійснюється згідно <http://ep3.nuwm.edu.ua/15311/>.

Оголошення стосовно дедлайнів задачі та перездачі оприлюднюються на сторінці MOODLE <https://exam.nuwm.edu.ua/>

Неформальна та інформальна освіта

Студенти мають право на перезарахування результатів навчання набутих у неформальній та інформальній освіті згідно відповідного положення https://nuwm.edu.ua/index.php?preview=1&option=com_dropfiles&format=&task=frontfile.download&catid=420&id=412&Itemid=1000000000000.

Також студенти можуть самостійно на платформах Prometheus, Coursera, edEx, edEra, FutureLearn та інших опанувати матеріал для перезарахування результатів навчання.

Практики, представники бізнесу, фахівці, залучені до викладання

До викладання курсу можуть, за згодою, долучатися представники Міжрегіонального управління Національного агентства України з питань державної служби у Волинській та Рівненській областях, інших публічних організацій, ОТГ, в тому числі й тих, на базі яких створено філії кафедри державного управління, документознавства та інформаційної діяльності НУВГП.

Правила академічної доброчесності

Усі здобувачі виконані навчальні завдання самостійно перевіряють на виявлення текстових запозичень через університетську платформу MOODLE <http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/Unplag>.

В аудиторії здобувачі не допускаються до списування та обману – за порушення принципів академічної доброчесності викладач може накладати санкції: зниження балів, повернення роботи на доопрацювання, не допущення до захисту роботи та ін.

Вимоги до відвідування

Студенту не дозволяється пропускати заняття без поважних причин. Якщо є довідка про хворобу чи іншу поважну причину то студенту не потрібно відпрацьовувати пропущене заняття.

Студент має право оформити індивідуальний графік навчання згідно відповідного положення <http://ep3.nuwm.edu.ua/6226/>

При об'єктивних причинах пропуску занять, студенти можуть самостійно вивчити пропущений матеріал на платформі MOODLE.

Здобувачі без обмежень можуть на заняттях використовувати мобільні телефони та ноутбуки.

Оновлення

За ініціативою викладача зміст даного курсу оновлюється щорічно, враховуючи зміни у законодавстві України, в інформаційному середовищі України, в інформаційно-аналітичному забезпеченні діяльності органів публічного управління.

Студенти також можуть долучатись до оновлення дисципліни шляхом подання пропозицій викладачу.

Академічна мобільність. Інтернаціоналізація

В НУВГП розроблені процедури для реалізації права здобувачам на академічну мобільність:

- Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу Національного університету водного господарства та природокористування
<http://ep3.nuwm.edu.ua/4398/>
- Порядок перезарахування результатів навчання за програмами академічної мобільності в Національному університеті водного господарства та природокористування
<http://ep3.nuwm.edu.ua/19458/>
- Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 року № 579
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/579-2015-%D0%BF#n8>.

Іноземні сайти:

Електронна бібліотека Університету штату Вайомінг (США), де можна знайти наукові видання, підручники, навчальні посібники, електронні журнали та книги зі спеціальності Public Administration, або ж замовити видання чи публікацію з інших бібліотек США:
<http://www.uwyo.edu/libraries/index.html>.

Бібліотека Пенсільванського університету зі спеціальності Public Administration:
<https://guides.libraries.psu.edu/padm>.

Лектор: д.н.д.у. Тихончук Л.Х.